

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
Escolas de Arte e Superiores de Deseño de Galicia

Programación da disciplina

Nome do centro: Escola de arte e superior de deseño Mestre Mateo

Titulación: Estudos superiores de deseño de produto

Materia: Materiais e tecnoloxía aplicados ao deseño de produto

Disciplina: Deseño gráfico aplicado aos produtos

Curso: Segundo

Carácter: O.E.

Tipo: T/P

Docente: Iria Prol Cid

Ano académico: 2021-2022

Índice

1	Identificación e contextualización.....	3
2	Organización dos contidos.....	3
3	Avaliación.....	5
	3.1 Criterios de avaliación.....	5
	3.2 Procedemento.....	8
	3.3 Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.....	12
	3.4 Sistemas extraordinarios de avaliación e cualificación.....	12
	3.5 Criterios e pautas para o alumnado con necesidades educativas especiais.....	12
4	Metodoloxía, recursos e actividades complementarias.....	13

1 Identificación e contextualización

Idiomas	Galego e castelán
Departamento	Deseño de Produto
Profesor/a	Iria Prol Cid
Correo electrónico	iriaprol@edu.xunta.es
Web	
Créditos ECTS	Distribución horaria dos créditos ECTS: 6 Horas totais: 150 Horas de clase semanais: 3 Horas de clase no curso: 108 Horas de traballo non presencial: 42 Horas titorías: 3
Horario	Horario de clase semanal: Luns 10:00-11:00 / Xoves 18:00-20:00 Horario de titorías: Martes 10:00-11:00 / 13:20-14:20
Descritores	<ul style="list-style-type: none"> – Coñecemento e análise das distintas técnicas de presentación dixital. – Representación gráfica mediante medios dixitais. – Deseño gráfico aplicado a envases e embalaxes. – Tecnoloxía dixital de debuxo vectorial, de tratamento de imaxes e de edición de maquetación. – Concepto de deseño gráfico. Ámbitos de aplicación. Síntese histórica. Estilos e deseñadores/as. – Principios e obxectivos da comunicación. Linguaxe do deseño gráfico. Tipografía. Tratamento da información. – Identidade corporativa, verbal e visual. Formatos regularizados. Sistemas de impresión.

2 Organización dos contidos

BT	Bloque temático/contidos	Actividades	Temporalización	Calendario
1	Introducción Concepto deseño gráfico Ámbito de aplicación Síntese histórica Estilos e deseñadores	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentación da asignatura, Explicación dos traballos e criterios de avaliación. Avaliación inicial. ▪ Clase expositiva ▪ Práctica na aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semáns 1-4
2	Contidos chave teóricos do deseño gráfico. Concepto Ámbito de aplicación Estilos históricos	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clase expositiva. ▪ Prácticas en base aos conceptos teóricos ▪ Exposición oral 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semáns 5-7

3	<p>Principios e obxetivos da comunicación. Linguaxe. Tipografía. Tratamento da información, tecnoloxía vectorial e maquetación. Fundamentos do deseño gráfico</p> <p>Técnicas e ferramentas. Representación gráfica</p> <p>Tipografía e cor</p> <p>Psicoloxía da imaxe, semántica e semiótica. Tratamento de imaxes e textos.</p> <p>Formatos regularizados e sistemas de impresión.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clases expositivas ▪ Análise de imaxes para fortalecer os coñecementos adquiridos. ▪ Prácticas de clase ▪ Exposicións orais ▪ Debate na aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semáns 8-11
4	<p>Identidade corporativa, verbal e visual</p> <p>Creación da imaxe do produto: marcas e logos</p> <p>Identidade corporativa verbal e visual</p> <p>O Manual de marca</p> <p>Aplicacións</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lecturas obrigatorias ▪ Creación de identidade visual dun produto ▪ Creación de identidade visual propia ▪ Presentacións orais e entrega de memorias ▪ Debate 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semáns 13-18
5	<p>Deseño gráfico aplicado ao deseño de produtos, envases e embalaxes</p> <p>Análise, público, marca, deseño.</p> <p>Tendencias actuais</p> <p>Aplicación do deseño gráfico a un proxecto de envase e embalaxe completo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clases expositivas ▪ Prácticas guiadas para a aplicación dos coñecementos teóricos. ▪ Desenvolver a identidade visual e packaging do produto. ▪ Memoria final e exposicións orais. Debate participativo na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semáns 19-29
6	<p>Coñecemento e análise de técnicas de representación dixitais.</p> <p>Representación gráfica mediante medios dixitais.</p> <p>Presentación visual e animacións dixitais.</p> <p>Webs, interfaces visuais, sistemas de xestión de contidos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Desenvolvemento de exposicións mediante medios dixitais do traballo previo. ▪ Desenvolver portafolio web propio para a identidade visual do deseñador 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semáns 30-33

3 Avaliación

3.1 Criterios de avaliación

Os criterios son acordes cos establecidos na lexislación vixente: *DECRETO 172/2015, do 29 de outubro, polo que se establece o plan de estudos das ensinanzas artísticas superiores de Deseño na Comunidade Autónoma de Galicia*

CRITERIOS DE AVALIACIÓN COMÚNS ÁS TITULACIÓNS DAS ENSINANZAS ARTÍSTICAS SUPERIORES

1. Afacerse ás condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.
2. Amosar condutas de liderado responsable na xestión de grupos de traballo.
3. Amosar unha actitude autocrítica cara ao propio desempeño profesional e interpersonal.
4. Amosar unha actitude de responsabilidade no uso dos medios e recursos ao seu alcance en relación co patrimonio cultural e ambiental.
5. Apreciar a importancia da sensibilización social respecto do valor do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.
6. Apreciar a sensibilidade estética, ambiental e cara á diversidade.
7. Colaborar de modo integrado en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
8. Esforzarse no traballo autónomo.
9. Formular razoada e criticamente ideas e argumentos.
10. Localizar e compilar información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
11. Manexar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
12. Manexar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
13. Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
14. Preocuparse por buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
15. Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
16. Usar as habilidades comunicativas e amosar unha actitude crítica construtiva no traballo en equipo.
17. Valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN XERAIS DO TÍTULO SUPERIOR DE DESEÑO

1. Amosar unha actitude aberta e positiva respecto das novidades tecnolóxicas, estéticas, sociais e artísticas máis recentes.
2. Aplicar a capacidade de recoñecemento organoléptico e sensorial dos materiais e produtos que interveñen no deseño.
3. Desempeñar eficazmente o traballo especializado en equipos multidisciplinares afectos a proxectos complexos.
4. Coñecer as tipoloxías históricas máis salientables desde o punto de vista estético, funcional e significativo do deseño.
5. Coñecer en profundidade o proceso proxectual nas súas dimensións estética, funcional e técnica.
6. Coñecer as implicacións sociais, económicas e laborais do deseño como feito diferencial nas sociedades avanzadas.
7. Coñecer o contexto social, cultural e económico en que se desenvolve a práctica profesional, con especial atención ao seu contorno máis inmediato pero con atención á súa dimensión global.
8. Coñecer e usar as metodoloxías de estudo e investigación que lle permitan a optimización de recursos e a innovación na súa actividade profesional.
9. Coñecer as características estéticas e funcionais dos produtos deseñados relacionándoas co contexto social, económico e cultural en que se produce.
10. Coñecer os valores significativos do deseño e aplicarlos na actividade proxectual propia.
11. Coñecer en profundidade os materiais propios da súa actividade e prescribir o uso destes en relación coa optimización ergonómica do seu uso e goce, e segundo os criterios dunha economía sustentable.
12. Incorporar á súa actividade as tendencias estéticas e culturais con criterios de significación.
13. Controlar e defender os propios criterios estéticos na mellor defensa dos intereses dos/as consumidores/as, usuarios/as e clientes/as.
14. Introducir no proceso proxectual os valores da creación, a recreación e a innovación como valor engadido ao produto.
15. Expoñer verbal e documentadamente os seus proxectos, en calquera das fases de elaboración destes, a profesionais do sector usando o vocabulario e técnicas de comunicación adecuadas.
16. Expoñer e debater verbalmente os seus puntos de vista sobre a actividade proxectual propia e allea.
17. Expresar a través de recursos técnicos e intelectuais asimilados aos propios conceptos, coñecementos e posicións estéticas.
18. Identificar, coñecer e analizar un repertorio amplo e actualizado de propostas estéticas e funcionais que permita un enriquecemento das propias.
19. Identificar e describir os principios teóricos do deseño.

20. Identificar os principios filosóficos, culturais e políticos dos principais movementos artísticos e intelectuais e describilos de forma clara e completa.
21. Coñecer, describir e analizar as características dun conxunto suficientemente amplo de obras máis representativas do deseño en xeral.
22. Incorporar de xeito creativo e razoado os valores creativos máis significativos da historia do deseño á propia actividade.
23. Ler e interpretar correctamente a documentación gráfica, infográfica e volumétrica que integra o proceso proxectual.
24. Utilizar os métodos de traballo máis apropiados para aumentar a eficiencia e a eficacia da propia actividade como deseñador/a.
25. Manexar recursos expresivos e comunicativos propios do deseño na formulación de propostas e proxectos.
26. Recoñecer os materiais empregados na materialización dos deseños, o proceso da súa produción, transformación e posta a punto como parte integrante do deseño.
27. Recoñecer valores significativos nos deseños alleos, tanto actuais como históricos, desde unha posición de crítica intelectual.
28. Entender a autoformación como un dos recursos máis valiosos para a mellora persoal e profesional ao longo da vida.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESPECÍFICOS DO TÍTULO SUPERIOR DE DESEÑO NA ESPECIALIDADE DE PRODUTO

1. Aceptar e respectar as diferentes funcións subordinadas, participativas ou de liderado que se poden dar na redacción dun proxecto de deseño dun produto.
2. Comunicar, como deseñador/a, a estrutura, funcionalidade, valores estéticos de significación e características do proxecto dun produto, nun contexto artesanal ou industrial determinado.
3. Coñecer as implicacións técnicas máis significativas que supón a súa actividade profesional e ser capaz de desenvolverlas nas súas aplicacións prácticas, con independencia do xeito concreto da forma de produción en que se atope.
4. Coñecer os procesos e recursos propios do traballo de deseño en equipo multidisciplinar, mostrando capacidade de adaptación e flexibilidade ante as exixencias do traballo e capacidade de integración no grupo.
5. Construír unha idea da actividade do/a deseñador/a de produtos coherente e propia, con independencia das relacións de produción concretas.
6. Debater e explicar verbalmente as súas formulacións proxectuais a fabricantes, clientes/as ou usuarios/as, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión destas a colectivos diversos.
7. Dominar a lectura de necesidades funcionais e a formalización de respostas coherentes no deseño e na produción de obxectos.

8. Interactuar de xeito coherente e eficaz en todo tipo de proxectos de deseño de produtos participativos, con independencia do seu ámbito de formalización, complexidade ou produción.
9. Interpretar a propia actividade como deseñador/a de produtos como unha oportunidade de posta en marcha de prescricións que contribúan ao desenvolvemento de actividades produtivas economicamente sustentables.
10. Dar resposta na propia actividade como deseñador/a de produtos ás exixencias ergonómicas, funcionais, construtivas e proxectuais que atendan á diversidade do ser humano practicando un deseño para todas as persoas.
11. Actualizar permanentemente información relativa aos cambios sociolóxicos, ás relacións de produción e distribución de produtos e incorporar as súas consecuencias á propia actividade de deseño.

3.2 Procedemento

O alumnado disporá de dúas convocatorias por curso. Unha convocatoria e avaliación Ordinaria e unha convocatoria e avaliación Extraordinaria para acadar os coñecementos sinalados no currículo das Ensinanzas Artísticas Superiores de Deseño.

Avaliación inicial

Realizarase coa fin de coñecer o nivel do alumnado. Propóñense dúas actividades: A actividade práctica consistente en reproducir un deseño de packaging e un cuestionario teórico.

Avaliación Ordinaria

O proceso de avaliación ordinaria implica a asistencia regular ás clases e realizar as probas teóricas ou prácticas das disciplinas que forman parte do currículo dos estudos nas datas sinaladas o longo do curso.

Debido ao carácter presencial das ensinanzas os traballos a entregar na convocatoria ordinaria, sexa no período da Avaliación Continua o na Proba Final, terán que ser supervisados durante a súa realización polo docente da disciplina, non sendo válido aquel traballo/proxecto que non cumpra este requisito.

Os traballos e probas parciais terán que realizarse e ser entregados na data indicada, salvo causa xustificada documentalmente.

O alumnado que non teña unha asistencia regular ás clases, sempre que teña unha causa xustificada e poida acreditarla documentalmente, poderá solicitar na secretaría do centro mediante o impreso correspondente, a anulación da convocatoria ordinaria con anterioridade á data marcada para facer dita solicitude no calendario escolar do curso.

O procedemento da Avaliación Ordinaria das Ensinanzas Artísticas Superiores é de carácter continuo. Polo tanto o procedemento consistirá: nun período de avaliación continua do alumnado e dunha proba final.

**No caso posible de volta á docencia telemática, continuarase co ritmo e os contidos do curso de xeito normal. As clases, xa que non poderían ser presenciais, terían lugar vía WebEx no horario establecido de clase.*

Plantéxanse, ademais das clases telemáticas, tutorías individuais para cada alumno, nun horario a establecer, para aclarar dúbidas e facer seguemento das actividades. Faráse moito fincapé nisto, para que os alumnos non perdan clase e poidan adquirir os coñecementos necesarios.

As actividades a resolver serán as indicadas nesta Programación, ofrecendo tutorías individuais ao alumnado no horario a convir, compartindo pantalla a través de WebEx e facilitando así a formación do alumnado.

Período da Avaliación Continua:

Desaparece no curso 2019-20 a sesión de avaliación informativa de 1º, 2º e 3º curso do primeiro cuatrimestre, no seu lugar os docentes terán que comunicar ao alumnado as súas correccións e cualificación de forma periódica. Estas deberán ser analizadas nas reunións mensuais de nivel educativo, cara a ter un seguimento dos grupos por parte do equipo docente.

Nos 15 días seguintes á realización das Probas ou Entregas Parciais, os docentes facilitarán ao alumnado as correccións e cualificacións das mesmas, en base aos criterios de avaliación marcados pola Guía Docente e aos instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación marcados na Programación da disciplina.

A nota do período da Avaliación Continua Ordinaria sairá do resultado de facer a media das probas e entregas solicitadas durante o curso nas porcentaxes marcadas nos criterios de cualificación da programación.

As probas e entregas parciais son probas liberatorias de materia na convocatoria ordinaria. De superar a materia por parciais o alumnado quedará liberado da realización da Proba Final.

O alumnado que non acade no proceso de avaliación continua unha nota suficiente para superar a disciplina (5) terá a posibilidade de recuperala mediante a realización dunha proba ou entrega final de segunda oportunidade no mes de maio-xuño.

**Aplicaranse os mesmos criterios no caso dunha posible volta á docencia telemática.*

Proba Final Ordinaria:

A proba final da convocatoria ordinaria é para dar unha segunda oportunidade ao alumnado que non superou por entregas/probas parciais a disciplina no período da Avaliación Continua. Poderá tratarse, dependendo do carácter da disciplina, dunha nova proba teórica e/ou teórico-práctica, e/ou da realización e entrega de traballos/probas prácticas non superados, sempre que teñan un seguimento por parte do/a docente durante a súa realización.

As probas e entregas parciais do período da Avaliación Continua son probas liberatorias de materia na convocatoria ordinaria. O alumnado podará presentarse á parte ou partes da disciplina que non superou nas probas/traballos parciais no caso de non acadar o aprobado (5) na nota final do período da Avaliación Continua.

Para cualificar a Proba Final empregaranse os mesmos criterios de avaliación e cualificación que no período de avaliación continua, recollendo do período da Avaliación Continua as cualificacións das Probas e Traballos parciais realizados co seguimento por parte da/o docente, así como as dos apartados de actitude e participación do alumnado.

A nota final sairá do resultado de facer a media das probas e entregas solicitadas durante o curso nas porcentaxes marcadas nos criterios de cualificación da programación, engadíndolle as notas da proba final no lugar das entregas parciais correspondentes.

A falta de asistencia o día de realización da proba final, salvo causa xustificada documentalmente, implica o abandono da mesma.

**Aplicaranse os mesmos criterios no caso dunha posible volta á docencia telemática. Poderían producirse reaxustes nas porcentaxes expostas a continuación.*

Táboa aclaratorias sobre o procedemento de avaliación ordinaria das EEAASS nas disciplinas Teórico-Práctica:

Procedemento de Avaliación Ordinaria		Necesidade de asistencia ou realización	% de asistencia e realización	Instrumento de control de asistencia ou realización	Mecanismo para compensar a non asistencia ou realización	A asistencia ou realización otorga unha cualificación numérica para a cualificación final	Cualificación numérica
DISCIPLINAS TEÓRICO-PRÁCTICAS							
Instrumentos de avaliación							
Actividades Presenciais convocatorias Ordinaria	Clases Teóricas e Prácticas	Si	80-100%	Rexistro de asistencia	-	Si***	-
	Traballos/Probas** Teóricas Parciais	Si	100%	Entrega	Proba Final	Si	0-10
	Traballos/Probas** Prácticas Parciais	Si	100%	Entrega	Proba Final	Si	0-10
	Titorías	Non	-	Rexistro de asistencia	-	Non	-
	Proba Final* (ou de segunda oportunidade)	Non	-	Proba Teórico-Práctica/ Entrega traballos	-	Si	0-10

** O alumnado poderá presentarse coa parte da disciplina que non superou nas probas/traballos parciais no caso de non acadar o aprobado (5).*

**** Son probas liberatorias de materia. De superar a materia por parciais quedará liberado da Proba Final.**

***** Se recolle nos apartados de actitude e participación e de traballo diario nas porcentaxes de cualificación.**

A nota final da convocatoria ordinaria sairá de facer a media que corresponda segundo os apartados das táboas seguintes:

Disciplinas Teórico-prácticas Instrumentos de avaliación	Porcentaxes de cualificación da Convocatoria Ordinaria	
	Avaliación Contínua	Proba Final ⁴
	Setembro - Maio	Maio
Memorias / Probas teóricas ¹	20%	20%
Proxectos / Probas prácticas ²	65%	65%
Rexistro do traballo diario na aula ³	10%	10%
Rexistro da actitude e participación ³	5%	5%

¹ Debido ao carácter eminentemente práctico dalgunhas disciplinas esta porcentaxe poderá ser asumida e valorada mediante a aplicación da teoría nos proxectos, exercicios ou probas prácticas expostas, polo que a porcentaxe deste apartado sumarase ao que corresponda.

² Debido ao carácter presencial das ensinanzas os traballos a entregar na convocatoria ordinaria, sexa na Avaliación Continua o na Proba Final, terán que ser supervisados durante a súa realización polo docente da disciplina e entregados na data indicada, non sendo válido aquel traballo/proxecto que non cumpra este requisito, salvo causa xustificada documentalmente. A porcentaxe deste apartado sairá de facer a media de tódalas entregas solicitadas no curso segundo se marque na programación.

³ Ter esta porcentaxe implica que temos que ter contemplado e definido na programación uns instrumentos de cualificación (diario de aula, fichas, etc) onde quede rexistrado o traballo diario e a actitude e participación do alumnado.

⁴ A proba final da convocatoria ordinaria é para dar unha segunda oportunidade ao alumnado que non superou por entregas/probas parciais a disciplina. Poderá tratarse dunha proba teórico-práctica e/ou dunha nova realización e entrega dos traballos non superados sempre que teñan un seguimento por parte do/a docente durante a súa realización. A falta de asistencia o primeiro día de realización das probas finais, salvo causa xustificada documentalmente, implica o abandono da mesma.

*Poderían producirse reaxustes nas porcentaxes no caso da volta á docencia telemática.

3.3 Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

Avaliación continuada	Traballos prácticos realizados ao longo do curso e prácticas realizadas en clase	Seguimento do traballo diario práctico, rendemento na aula, creatividade, orde, limpeza, ortografía, adquisición das competencias e obxectivos necesarios...	65%
Exames teóricos		Probas escritas/presentacións/memorias realizadas ao longo do curso.	20,00%
Traballo diario na aula		Atención, aproveitamento do tempo, traballo continuado...	10,00%
Actitude e participación		Interese, participación, esforzo, puntualidade, cumprimento das normas...	5,00%

3.4 Sistemas extraordinarios de avaliación e cualificación

Debido ao carácter presencial das ensinanzas **os traballos a entregar na convocatoria extraordinaria, terán que ser supervisados durante a súa realización polo docente da disciplina**, nas horas de titorías establecidas para o período da avaliación extraordinaria, **non sendo válido aquel traballo/proxecto que non cumpra este requisito.**

Para optar a nota final consistente na media das partes que forman a proba extraordinaria, o alumnado terá que acadar un 5 en cada unha delas.

A falta de asistencia o primeiro día de realización das mesmas, salvo causa xustificada documentalmente, implica o abandono da mesma.

A nota final da convocatoria extraordinaria sairá de facer a media que corresponda segundo os apartados das táboas seguintes:

Disciplinas Teórico-prácticas Instrumentos de avaliación	Porcentaxes de Cualificación da Convocatoria Extraordinaria Proba Extraordinaria Xuño
Probas teóricas / Memorias	0-30%
Probas Prácticas / Proxectos	70-100%

**Poderían producirse reaxustes nas porcentaxes no caso da volta á docencia telemática.*

3.5 Criterios e pautas para o alumnado con necesidades educativas especiais

Adaptación no caso de haber alumnos con problemas de ansiedade, depresión, etc .na eventual volta ao confinamento e á docencia telemática.

4 Metodoloxía, recursos e actividades complementarias

Os criterios tidos en conta á hora de temporalizar os contidos foron:

A duración do curso

As horas lectivas semanais (3)

A tipoloxía dos traballos: asígnase o tempo de dedicación segundo a súa dificultade, tratando de acadar sempre un equilibrio

Os períodos vacacionais

Unha posible volta á docencia telemática

Nembargantes, debe terse en conta a realidade do grupo -nivel, cantidade de alumnos- adaptando deste modo a temporalización a dita realidade.

Segundo as características do alumnado adaptárase a programación:

A coñecementos previos, nivel global e particular da clase

Importancia de todo o proceso

Diversidade, se fora o caso

Necesidade por parte do alumnado de realización de actividades de apoio/reforzo segundo as esixencias particulares.

Actividades introdutorias.	Explicación aos alumnos/as dos contidos da materia ao longo do curso, incidindo nas competencias e nos contidos que se traballan, a metodoloxía e o sistema de avaliación.
Exposición maxistral.	Explicación por parte da profesora na aula dos contidos dos temas ou unidades didácticas enumeradas. Clases telemáticas no caso de voltar á docencia online.
Prácticas presenciais	Resolución por parte do alumnado dos exercicios prácticos propostos en cada tema, a partires dos contidos teóricos.
Prácticas non presenciais	Resolución por parte do alumnado das actividades e problemas propostos nalgúns temas mediante traballos autoxestionados onde completará os coñecementos teórico-prácticos.
Práctica individual.	Desenvolvemento dos exercicios propostos en cada tema, mediante traballo presencial e non presencial, aplicando os coñecementos explicados na clase. Revisar e corrixir de forma continua o traballo de clase, individual ou de grupo.
Portafolio	Constará das seguintes partes: <ul style="list-style-type: none"> • Búsqueda de información. Toma de información, inspiración. • Investigación. Definición do traballo. • Formalización do proceso do proxecto • Presentación do Proxecto en soporte dixital ou gráfico.
Exposición e debate.	Exposición e defensa por parte do alumnado de algún dos traballos realizados o longo do curso.
Titorias docentes.	A súa finalidade é resolver dúbidas, tutelar e coordinar as prácticas. Poderán ter lugar en WebEx tanto individual coma colectivamente, no caso dunha eventual volta á docencia telemática.
Actividades de avaliación	Formativa

	<p>Formativa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comprender o funcionamento cognitivo fronte as tarefas. - Adaptar os procesos aos progresos e dificultades. <p>Sumativa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comprobar si se adquiriron as competencias previas. - Establecer balances dos resultados.
Actividades complementarias.	Actividades realizadas para complementar a formación, academicamente dirixidas, relacionadas cos contidos e realizadas cos contidos e realizadas no centro ou fora del.

Bibliografía

- ✓ **AMBROSE, G. e HARRIS, P.** Colección *Bases del diseño*. Editorial Parramón.
- ✓ AMBROSE, G. e HARRIS, P. (2009). *Fundamentos del diseño gráfico*. Barcelona: Parramón.
- ✓ BERRY, S. e MARTIN, J. (1984). *Diseño y color. Cómo funciona el lenguaje del color y cómo manipularlo desde el diseño gráfico*. Barcelona: Blume.
- ✓ GÓMEZ PALACIO, B. e VIT, A. (2011). *Guía completa del diseño gráfico. Compendio visual y reseñado sobre el lenguaje, las aplicaciones y la historia del diseño gráfico*. Barcelona: Parramón.
- ✓ HOFFMAN, A. (1996). *Manual de diseño gráfico. Formas, síntesis, aplicaciones*. Barcelona: Gustavo Gili.
- ✓ **ORTEGA CARRILLO, José Antonio (1999). *Comunicación visual y tecnología educativa*. Granada: Grupo Editorial Universitario. Pp. 139-203.**
- ✓ SATUÉ, E. (2002). *El diseño gráfico. Desde los orígenes hasta nuestros días*. Madrid: Alianza.
- ✓ SCOTT, R. G. (2002). *Fundamentos del diseño*. México D.F.: Limusa.
- ✓ SWANN, A. (2002) *Bases del diseño gráfico*. Barcelona: Gustavo Gili.
- ✓ VV.AA. (2009). *Cómo combinar y elegir colores*. Barcelona: Gustavo Gili.
- ✓ **AMBROSE, G. e HARRIS, P. (2012). *Layout: Bases del diseño*. Barcelona: Parramón.**
- ✓ KANE, J. (2012). *Manual de tipografía*. Barcelona: Gustavo Gili.
- ✓ HARVEY, W. (2004). *Diseño de catálogos y folletos 3*. Barcelona: Gustavo Gili.
- ✓ ADUCCI, B. e KELLER, A. (2009) *Claves del diseño. Packaging*. Barcelona: G. Gili.
- ✓ SOMOZA, E. e GANDMAN, A. (2004) *Packaging. Aprender el envase*. Buenos Aires: Nobuko.
- ✓ **STEWART, B. (2008) *Packaging. Manual de diseño y producción*. Barcelona: Gustavo Gili.**

■ Fontes electrónicas:

- Bancos de imaxes:
 - ! Biodiversity Heritage Library. [150.000 ilustracións científicas de descarga libre](https://www.flickr.com/photos/biodivlibrary/sets/).
<https://www.flickr.com/photos/biodivlibrary/sets/> - Última consulta: 26/07/2020
 - ! Universidad Complutense de Madrid: Fuentes para la Historia Moderna. Repertorios de imágenes. [Listaxe con acceso a repertorios de imaxes de diferentes museos de todo o mundo](https://www.ucm.es/udmoderna/imagenes).
<https://www.ucm.es/udmoderna/imagenes> – Última consulta: 26/07/2020
 - ! The New York Public Library. [200.000 imaxes de descarga libre da base de datos da Biblioteca Pública de New York](https://digitalcollections.nypl.org/).
<https://digitalcollections.nypl.org/> - Última consulta: 26/07/2020
 - ! Met Museum. [400.000 imaxes de descarga libre a alta resolución das obras do Met](https://www.metmuseum.org/art/collection#!?=&perPage=100&showOnly=openaccess&sortBy=Relevance&sortOrder=asc&offset=0&pageSize=0).
<https://www.metmuseum.org/art/collection#!?=&perPage=100&showOnly=openaccess&sortBy=Relevance&sortOrder=asc&offset=0&pageSize=0> – Última consulta: 26/07/2020

- ! NASA. Milleiros de arquivos libres de dereitos de autor con imaxes do espazo exterior para descargar.
<https://images.nasa.gov/> - Última consulta: 26/07/2020
- ! Paris Musées. 100.000 obras de arte de descarga libre.
https://www.parismuseescollections.paris.fr/en/recherche/image-libre/true?solrsort=ds_created%20desc – Última consulta: 26/07/2020
- ! The British Museum. Milleiros de imaxes descargables da base de datos do Museo Británico.
<https://www.britishmuseum.org/collection> – Última consulta: 26/07/2020
- ! Smithsonian Open Access. Miles de imaxes de descarga libre do complexo de museos estadounidense Smithsonian.
<https://www.si.edu/openaccess> – Última consulta: 26/07/2020
- Normas APA
www.normasapa.com - Última consulta: 09/06/2020
- Tipografías:
www.dafont.com – Última consulta: 14/09/2020
fonts.google.com – Última consulta: 14/09/2020

Respecto á webgrafía, dado que son unhas ensinanzas moi dinámicas en canto á evolución nos campos disciplinarios do deseño, a cultura do coñecemento e a innovación, o/a profesor(a) irá citando fontes actualizadas conforme ao avance do temario da disciplina.